

SENATENS
KAMMAREXPEDITION

LIVSMEDELSAVDELNINGEN

HELSINGFORS

den 25 augusti 1917.

Instruktion N:o 4 för livsmedelsmyndigheterna.

Nödvändigheten att reglera brödsädsförbrukningen har tvungit Senaten att genom beslut av den 28 sistlidne juli beslagtaga detta års vete-, råg- och kornskörd ävensom blandsäd, vari ingår något av ovannämnda sädesslag. Säden är beslagtagen från och med den tidpunkt, då den lösgöres från marken, eller om grödan skördats före kungörandet av Senatens beslut, från dagen för tillkännagifvandet. Samtidigt har Senaten föreskrivit, att innehavare av beslagtagen spannmål endast med skriftligt tillstånd av ortens livsmedelsnämnd är berättigad att tillgodogöra sig densamma.

Sedermera har Senaten genom beslut av den 18 dennes angående brödsädens förbrukning utfärdat närmare föreskrifter, enligt vilka förbrukningen regleras genom statens försorg. Övervakandet av regleringen, som hänför sig till hela nästa förbrukningsperiod eller tiden till den 15 september 1918, ankommer å Kammarexpeditionens Livsmedelsavdelning. Regleringen genomföres i de särskilda kommunerna under länskommitténs uppsikt av de kommunala livsmedelsnämnderna.

För att kunna reglera brödsädsförbrukningen så, att envars oundgängliga behov blir tillfredsställt, bör staten förfoga över all den spannmål, som återstår, sedan åt spannmålsproducenterna lämnats vad de behöva till uppehälle för sitt hushåll och arbetsfolk samt till utsäde i sitt jordbruk. Av denna orsak har Senaten givit Kammarexpeditionens Livsmedelsavdelning i uppdrag att genom förmedling av de lokala livsmedelsnämnderna eller för ändamålet särskilt utsedda ombud för statens räkning

hos spannmålsproducenterna uppköpa deras disponibla spannmål. Särdeles önskvärt vore, att jordbrukarne genom frivilliga köp skulle försälja sina överloppsfrörråd till staten och att tvångsätgärder ej behövde ifrågakomma. Ifall icke frivilliga avtal med egarne till spannmål i största utsträckning fås till stånd, blir genomförandet av brödsädsförbrukningens reglering särdeles svår. Livsmedelsavdelningen vill därför uppmana livsmedelsnämnderna och övriga livsmedelsmyndigheter att med all energi *söka få till stånd fria avtal med jordbrukarne*. Härvid kunna livsmedelsnämnderna främst betjäna sig av de andelsaffärer och handlande, vilka fått i uppdrag att försälja mjöl till förbrukare, och giva dessa fullmakt att inköpa spannmål. — Observeras bör dock, att varje livsmedelsnämnd endast i egen kommun är berättigad att inköpa spannmål och att sålunda köpt spannmål icke utan Livsmedelsavdelningens order får utföras från kommunen.

Då det är av vikt att styrelsen redan i början av förbrukningsperioden har spannmål till förfogande, men tröskning av spannmål tidigt på hösten erfordrar mera och dyrare arbetskraft än senare, har Senaten beslutit erlægga för spannmål, som sålts och överlåtits till staten före den 15 september, 10 penni högre pris per kilogram än det, som annars är fastställt som försäljningspris för spannmål. Likaså erlägges för frivilligt såld spannmål, om överlåtelsen sker före den 1 december, 5 penni mera än för senare överlåten eller möjligen tvångsvis uttagen spannmål. Livsmedelsavdelningen förutsätter, att de handelsaffärer, med vilka livsmedelsnämnderna ingått avtal angående försäljning av mjöl till förbrukare, i förskott erlægga betalning för den spannmål jordbrukarne försälja åt staten och att kommunerna i annat fall anordna medel till inköp av spannmål, åtminstone för så vitt spannmål erfordras för kommunens egna invånare. Är tillgången av spannmål större än kommunen har behov av, och anser sig kommunen icke kunna förskottera priset för densamma, må livsmedelsnämnden härom underätta Livsmedelsavdelningen, som drager försorg om prisets erläggande.

Livsmedelsavdelningen har uppgjort särskilda formulär (formulär 26), vilka äro avsedda att användas vid uppgörandet av kontrakt med jordbrukare angående försäljning av spannmål. Ifrågavarande formulär, vilka tillsändas livsmedelsnämnderna samtidigt med denna instruktion, böra av livsmedelsnämnderna eller deras ombud för ingående av köpeavtal före-

ställas alla de jordbrukare, vilka hava spannmål utöver eget behov. I den mån avtal angående försäljning av spannmål fås till stånd, uppgöres med varje säljare kontrakt, av vilket köpare och säljare taga var sitt exemplar. Livsmedelsnämnderna böra sedan även draga försorg om, att de försålda spannmålsmängderna i tid överlåtas till staten. — Enär det för Livsmedelsavdelningen är nödvändigt att få veta vad slags spannmål och huru mycket därav på detta sätt för statens räkning inköpes, böra livsmedelsnämnderna senast den 20 september till Livsmedelsavdelningen anmäla om de före den 15 i sagda månad inköpta spannmålsbeloppen. Angående därefter inköpt spannmål böra livsmedelsnämnderna insända dylika uppgifter den 5 i varje månad om den spannmål, vilken inköpts under förloppet av föregående månad.

Genom Senatens i juni månad utfärdade föreskrifter har brödsäds-
förbrukningen reglerats till den 15 september. Då äro de i juni utdelade *Personför-
teckningarna.* mjöl- och brödkorten förbrukade. Nya brödkort avsändas som bäst till livsmedelsnämnderna att utdelas till den del av befolkningen, som själv saknar spannmål. Fördelningen av korten sker genom förmedling av fastighetsegarne eller disponenterna. Av de föregående hushållsförteckningarna, på grund av vilka korten i juni utdelades, framgår icke, vilka medlemmar höra till hushållet, och med ledning av dem kan man således icke avgöra, huruvida en person, som önskar brödkort, redan tidigare erhållit sådant. Livsmedelsavdelningen har därför ansett *uppgörande av fullständiga förteckningar över samtliga å fastigheten bosatta personer* vara av nöden. Formulär till dylika förteckningar sändas till livsmedelsnämnderna, vilka utan dröjsmål böra utdela dem till inom kommunen bosatta fastighetsegare- och disponenter och uppmana dessa att ifylla kolumnerna 1 och 2 i formuläret genom att anteckna eller låta hushållsföreståndarne i förteckningen anteckna samtliga å fastigheten bosatta personers namn och yrke. I förteckningarna, vilka uppgöras i tvenne exemplar, skrivs hushållen efter varandra sålunda, att först antecknas fastighetens egare eller disponent med familj och tjänstefolk, om de äro bosatta å lägenheten, och därefter övriga å fastigheten bosatta, såsom hyresgäster, arbetsledare, statkarlar, torpare o. a. alla jämte sina hushåll. Hushållen särskiljas genom streck tvärs över sidan, varjämte mellan hushållen några toma rader kunna lämnas för möjliggörande av

rättelser föranledda av personförändringar. För tydlighetens skull vore det önskvärt, att de hushåll på landet, som ansluta sig till fastighetsegarens självhushåll, upptagas efter fastighetsegarens hushåll och först därefter de hushåll, vilka ensam bilda självhushåll eller komma att erhålla brödkort.

Vid ifyllandet av personförteckningarna bör vidare iakttagas:

a) att stadsbor, vilka för sommarn flyttat ut till landet och vid tiden för förteckningarnas utskrivande ännu icke inflyttat till staden, böra upptagas i förteckningarna i sin hemstad;

b) att envar annars införes i förteckningen å den fastighet, där han ifrågavarande tid vistas, oberoende av huruvida han därstädes är mantalskriven eller ej; har han tidigare erhållit brödkort å annan fastighet, antecknas dess adress i 11 kolumnen av formuläret;

c) att personer, vilka kunna anses vara bosatta å flera orter (studenter, säsongarbetare o. a.), upptagas å den ort, där de vid formulärets ifyllande vistas, för såvitt uppehållet icke är av rent tillfällig natur; samt

d) att den, vilken tillfälligtvis som resande vistas på orten, icke antecknas där utan i sin egentliga hemort.

Då det är sannolikt, att personförteckningarna i flera fall icke i tid bleve ifyllda, såframt fastighetsdisponenterna icke erhålla hjälp vid deras uppgörande, böra livsmedelsnämnderna anskaffa nödigt antal lämpliga personer att utdela formulären och vara fastighetsdisponenterna behjälpliga vid uppgörandet av förteckningarna. På det att brödkorten måtte bliva utdelade före den 16 september, borde livsmedelsnämnderna dessutom omedelbart anskaffa tillräcklig kanslipersonal för det skrivarbete, som åligger nämnderna. För ersättande av de omkostnader, vilka landskommunerna åsamkas genom beslagtagandet av löpande årets skörd och brödsädsförbrukningens reglering, har Senaten till Livsmedelsavdelningens förfogande ställt ett anslag om 400,000 mark, varav enligt Livsmedelsavdelningens prövning kommer att till kommunerna, som bidrag utdelas 10 à 15 penni per varje medlem i kommunen med beaktande av, huru mycket arbete regleringens genomförande berätt kommunerna och huru stor omsorg de nedlagt på kontrollen över att uppgifterna om skörden äro rätt avgivna, att spannmålsförråden förvarats och använts i enlighet med givna föreskrifter ävensom att de förråd, som skola överlätas, i verkligheten blivit ställda till statens förfogande.

Sedan fastighetsdisponenterna skrivit personförteckningarna, sändes vartdera exemplaret till livsmedelsnämnden, varefter nämnden i 3:dje kolumnen av förteckningen antecknar numrorna på de resolutioner, vilka skola givas åt självhushållsföreståndarne, och med likhetstecken eller på annat sätt i samma kolumn angiver, vilka av de i förteckningen nämnda personerna höra till självhushåll. I kolumnerna 4 och 5 av förteckningen antecknas antalet brödkort, som givits åt i fastigheten bosatta personer. Det andra exemplaret av förteckningen med därå nämnda resolutioner och kort lämnas därefter åt fastighetsdisponenten för utdelande av resolutionerna och korten. Å det exemplar, som blir hos livsmedelsnämnden, bör nämnden taga fastighetsdisponentens kvitto på, huru många resolutioner och kort han mottagit. Fastighetsdisponent åter bör å sitt exemplar av förteckningen (i kolumn 6) avfordra hushållsföreståndarne kvitto på att de mottagit de för hushållen avsedda resolutionerna och korten. Före utgången av september månad bör fastighetsdisponent till livsmedelsnämnden återställa även denna förteckning, försedd med hushållsföreståndarnes kvitton jämte de kort, på vilka han icke erhållit kvitto. — Samma personförteckning är avsedd att användas även vid följande kortutdelning, som försiggår i november. Därförinnan bör av fastighetsdisponenten i förteckningen göras sådana rättelser, som betingas av inträffade personförändringar.

Av brödkort har tvenne slag förfärdigats: *vanliga brödkort*, vilka berättiga kortets innehavare till inköp per dag av 200 gram mjöl eller gryn eller 260 gram mjukt bröd eller 180 gram hårt bröd, samt *påbrödiskort*, vilka berättiga till inköp per dag av hälften av den mängd mjöl, gryn eller bröd, som man erhåller med vanliga kort. Kort utdelas till en början för 7 veckor eller till den 3 november; därefter gives nya kort. Korten behöva före utdelningen icke numreras eller stämplas.

Brödkorten.

Vanliga brödkort, vilka gälla en vecka, utdelas åt alla de personer, vilka icke tillhöra självhushåll och vilka således med kort komma att anskaffa sitt bröd. I varje kort finnes 28 kuponger. Per dag belöper sig således 4 kuponger, av vilka envar berättigar till inköp av 50 gram mjöl eller gryn eller 65 gram mjukt bröd eller 45 gram hårt bröd. Kupongerna äro numrerade, för att livsmedelsnämnden måtte kunna reglera förbrukningen av visst slags vara så, att den står i förhållande till kommunens förråd av detta slags

*Vanliga
brödkort.*

vara. Utgöres t. ex. kommunens förråd till en fjärdedel av vetemjöl, kan livsmedelsnämnden föreskriva att endast kupongerna 1—7 duga till inköp av vetemjöl. Å alla kuponger finnes dessutom tidsbestämning, som angiver för vilken vecka kupongerna gälla. Livsmedelsnämnderna böra öva tillsyn över att försäljarne icke mottaga kuponger för föregående veckor eller mot dem lämna mjöl eller bröd. Denna kontroll från livsmedelsnämndernas sida möjliggöres därigenom, att försäljarne av mjöl och gryn varje vecka redovisa för sin försäljning och därvid hos livsmedelsnämnden avlämna de kuponger de mottagit av köparne. Visar det sig, att säljare icke ställer sig givna föreskrifter till efterrättelse, kan livsmedelsnämnden frantaga honom försäljningsrätten.

Då det i glest befolkade kommuner för personer som bo avlägset eller å svårtrafikabla orter, kan bli besvärligt att varje vecka uppköpa sitt spannmålsförråd, eger livsmedelsnämnden i undantagsfall och om den anser att fara för missbruk är utesluten, medgiva sådana personer rätt att på en gång inköpa mjöl för längre tid, exempelvis för en månad eller för så lång tid de i september utdelade korten gälla, självfallet dock ej mer än vad de under samma tid hade erhållit med kort. I dylikt fall bör ovillkorligen från korten lösgöras motsvarande antal kuponger och åt kortets innehavare givas ett särskilt tillståndsbevis för inköp av den erforderliga mjölmängden. Före utgången av den tid, för vilken mjöl beviljats, bör ny vara icke givas. På det att livsmedelsnämnden alltid måtte hava sig bekant åt vem, för huru lång tid samt huru mycket spannmål på detta sätt utgivits, bör anteckning om tillståndet göras i anmärkningskolumnen av vederbörande personförteckning. — Likaså eger livsmedelsnämnd, då tvingande skäl hindrat kortets innehavare att i tid inköpa veckans mjölranson, föreskriva, att kortet ännu gäller under en vecka från utgången av den å kortet angivna tiden och därom å kortet teckna bevis eller vid behov åt säljarne giva order att sälja mjöl även mot föregående veckans kuponger. Annorstädes än inom den livsmedelsnämnds distrikt, som givit sådan föreskrift, må föregående veckas kupong icke godkännas.

Korten äro inbundna till ett häfte, från vilket innehavaren kan lösgöra gällande veckas kort, i fall han icke önskar medtaga hela häftet. Avskiljandet bör ske från å kortet angivet ställe så, att kortets talong, varå orden

»Suomen Valtion leipäkortti Finska statens brödkort» samt veckans nummer och datum äro tryckta, medfölja. Vid inköp lösklipper köparen kupongerna så, att till slut endast talongen återstår. För undvikande av att kortet förkommer, kan innehavaren anteckna sitt namn å kortet.

Påbröds korten äro avsedda att utöver de vanliga brödkorten givas åt personer, vilka utföra tungt kroppsarbete, och för vilka en 200-grams daglig mjölranson är otillräcklig. Däremot böra sådana icke, såsom tidigare varit fallet, utdelas åt arbetarens familjemedlemmar, såframt dessa icke sjäfvä utföra tungt kroppsarbete. Dylika familjemedlemmar erhålla envar endast vanliga brödkort. Försiggår arbetet i fria luften och är det särdeles ansträngande, kan arbetare erhålla tvenne påbröds kort. Dagsransonen för dessa arbetare kan sålunda stiga till 400 gram mjöl eller 520 gram mjukt bröd. Utgivande av tvenne brödkort bör dock snarare betraktas såsom undantag än regel. Över huvud bör ett påbröds kort anses vara nog. Detta gäller främst städerna, i vilka arbetet är lättare och arbetstiden merändels även kortare än på landet. Med vanligt brödkort och ett påbröds kort erhåller arbetaren 300 gram mjöl eller 390 gram mjukt bröd per dag.

*Påbröds-
korten.*

I Senatens Kammarexpeditions Livsmedelsavdelning har till ledning för livsmedelsnämnderna uppgjorts här nedan intagna förteckning på yrken, vilka främst kunna komma i fråga vid fördelningen av påbröds korten. Enbart den omständigheten, att person tillhör någon av i förteckningen upptagen grupp, bör dock icke anses berättiga till erhållande av påbröds kort. Vid prövning huruvida påbröds kort i enskilt fall bör givas eller icke, bör utom arbetets beskaffenhet beaktas arbetarens ekonomiska ställning, hans familjeförhållanden, vägens längd till arbetsstället, huruvida möjlighet att erhålla kokad eller annan mat förefinnes o. s. v. Arbetare, vilka på grund av medellöshet eller av andra orsaker huvudsakligen måste nöja sig med brödföda, äro sålunda framför andra, bättre situerade berättigade att erhålla påbröds kort. Likaså bör skillnad göras mellan ensamma arbetare och sådana, som hava flera minderåriga barn, vilka ännu icke kunna anses förbruka sina egna brödransoner. Äro de omständigheter av vilka erhållandet av påbröds kort är beroende, för livsmedelsnämnden okända, bör nämnden av den, som anhallar om påbröds kort, för utredande av dessa omständigheter fordra arbetsgivarens bevis om arbetets beskaffenhet, bevis

över familjeförhållandena o. s. v. — Som regel torde för övrigt kunna anses, att påbröds kort icke gives andra än personer mellan 18 och 60 år. Nu då den ranson, som erhålles med vanliga brödkort är förstorad, kan ej heller hushållsarbeten i hemmet anses berättiga till erhållande av tilläggsransoner.

Så länge storleken av årets skörd ännu är obekant och införseln från Ryssland alldeles osäker, böra påbröds kort utgivas särdeles sparsamt. Livsmedelsavdelningen har med anledning härav föreskrivit, att livsmedelsnämnderna äro berättigade att av sådana utdela högst tredjedelen av det antal vanliga kort, som utdelas. Före kortens utdelande må livsmedelsnämnderna med ledning av personförteckningarna beräkna antalet av de arbetare, vilka främst äro i behov av påbröds kort, samt huru många påbröds kort de borde erhålla, och till en början besluta om utgivande av påbröds kort endast åt dessa. Visar det sig sedan, att antalet av dem, som behöva påbröds kort, är större, må sådana i den mån de förslå utdelas även åt dessa. Det är självfallet icke meningen, att ovannämnda antal påbröds kort måste bli använt. Ju mindre sådana åtgå desto bättre. Dessutom är det bra, om livsmedelsnämnden för tillfälliga behov har påbröds kort på lager.

Förteckning över de yrkesgrupper, vilka kunna komma i fråga vid utdelandet av påbröds kort:

1. Baderskor.	12. Kvarnarbetare.
2. Bageriarbetare.	13. Lastnings- och lossningsarbetare.
3. Brädgårdsarbetare.	14. Lokomotivförare.
4. Cementarbetare.	15. Lokomotiveldare och maskinister.
5. Fabriksarbetare, om arbetet är tungt.	16. Murare.
6. Fiskare.	17. Målare.
7. Flottningsarbetare.	18. Nattvakter.
8. Jordarbetare.	19. Sjömän.
9. I jordbruket och dess binäringar använt arbetsfolk.	20. Skogsarbetare.
10. Jordbrukare.	21. Slaktare.
11. Korvmakeriarbetare.	22. Smeder.

23. Snickare.	26. Sågarbetare.
24. Sten- o. grundläggeriarbetare.	27. Timmermän.
25. Strykerskor.	28. Tvätterskor.

Med avseende å påbröds korten bör ännu observeras, att sådana icke i någon händelse må givas åt självhushållare för att öka deras ransoner. Jordbrukare äro upptagna i ovannämnda förteckning, emedan även de kunna komma i fråga vid utdelandet av påbröds kort, sedan deras egna spannmålsförråd tagit slut.

Påbröds korten äro inbundna till häften, vilka innehålla fyra blad. Det första bladet gäller för en vecka, och de övriga för två veckor. Kuponerna äro icke numrerade och berättiga endast till inköp av sådana sädslag, av vilka större lager finnes.

Spannmålsproducent är berättigad att i enlighet med föreskrifterna om brödsädsförbrukningens reglering åtaga sig att draga försorg om sitt eget hushålls och med livsmedelsnämndens tillstånd även om andra å hans i samma kommun innehavande jordbruksfastigheter bosatta personers och hushålls behov av spannmål. Då övervakandet av självhushållen ankommer å livsmedelsnämnderna och då livsmedelsnämnderna dessutom böra få vetskap om alla, vilka ansluta sig till självhushåll, för att kunna utdela bröds kort åt den övriga delen av befolkningen, bör varje spannmålsproducent, som önskar bilda självhushåll, och för detta ändamål behålla spannmål, därom meddela livsmedelsnämnden. Anmälandet försiggår med användning av formulär (formulär 25), vilka av livsmedelsnämnderna utdelas bland spannmålsproducenterna (hemmansegare, torpare o. s. v.). Fördelningen av formulären torde lämpligast ske i samband med utdelandet av personförteckningsformulären. *Bildande av självhushåll.*

Självhushåll kan spannmålsproducent bilda antingen med sitt eget hushåll eller ock i förening med sina underhavandes och övriga å fastigheten boende personers hushåll (sammansatt självhushåll). Jordbruksarbetare, som äro i egen mat, torpare o. a. kunna antingen ansluta sig till husbondens självhushåll eller låta bli att göra detta. Obligatorisk är dylik anslutning icke. Emedan de, vilka tillhöra självhushåll, för sitt uppehälle få använda 10 kilogram mjöl per person och månad, så torde i synnerhet per-

soner med familj hava nytta av anslutningen. Om de själva hava spannmål till uppehälle för sitt hushåll, kunna de även bilda särskilt självhushåll och leva av egna spannmålsförråd så länge de förslå. Därefter erhålla de brödkort i likhet med andra, som sakna egen spannmål.

Angående bildandet av självhushåll anmäler spannmålsproducent genom att underteckna det formulär, han erhållit av livsmedelsnämnden, varjämte han i den förteckning, som ingår i formuläret, bör anteckna alla de hushållsföreståndares namn och yrke, vilka anslutit sig till självhushållet, ävensom personantalet i nämnda hushåll. Om andra hushåll icke anslutit sig till självhushållet, bör han i förteckningen utom antalet medlemmar i eget hushåll, anteckna endast sitt eget namn och yrke. Ifyllandet av sista kolumnen kan lämnas åt livsmedelsnämnden (den mängd spannmål hushållet berättigas förbruka erhålles genom att multiplicera personantalet med 10). I fall andra hushåll önska ansluta sig till självhushållet, böra föreståndarne för dessa hushåll underteckna den i formuläret ingående anhållan om rätt till anslutning. — Sedan anmälningsblanketten vederbörligen ifyllts, överlämnas den till livsmedelsnämnden såvitt möjligt redan på samma gång som personförteckningen.

Emedan spannmålsproducenterna ännu den 16 september, då den nya förbrukningsperioden begynner, icke till livsmedelsnämnderna lämnat uppgift om det löpande årets skörd, är det för dessa omöjligt att på grund av anmälningarna om bildande av självhushåll giva resolution angående storleken av den mängd spannmål av olika slag självhushållen få behålla. Härom giva livsmedelsnämnderna sina resolutioner först, då de erhållit uppgifter om skörden. Livsmedelsnämnderna ega nu blott pröva, huruvida rätt till självhushåll kan medgivas den person, vilken uppgivits vara dess föreståndare. Denne bör nämligen svara för att de myckenheter spannmål, vilka självhushållet tillåtes behålla i sin värjo, användas i enlighet med givna föreskrifter. Då fråga är om bildande av stora sammansatta självhushåll, bör särskilt avseende fästas vid, att föreståndaren för självhushållet besitter förmåga att sköta ett dylikt hushåll. Fall kunna således förekomma, då skäl finnes att förbjuda bildande av självhushåll. Då likväl rätten till självhushåll enligt Senatens beslut kan fräntagas, om givna föreskrifter icke iakttagas, förutsätter Livsmedelsavdelningen, att anhållan om rätt

till självhushåll över huvud bifalles. I enlighet härmed har Livsmedelsavdelningen även förfärdigat formulär (formulär 35) till livsmedelsnämndens resolutioner. I de uti dessa formulär ingående förteckningarna bör livsmedelsnämnden anteckna hushållens föreståndare och medlemsantal och dessutom föreståndare för självhushåll till kännedom meddela, huru mycket mjöl varje hushåll per månad berättigas förbruka.

Spannmålsproducenternas anmälningar om bildade av självhushåll numreras i den mån de inlämnas till livsmedelsnämnden. Samma nummer antecknas även i självhushållsresolutionen. Resolutionerna utdelas av fastighetsdisponenten på samma gång som brödkorten.

Emedan landets hela befolkning i samband med det i juni verkställda beslaget antingen fått behålla spannmål eller ock erhållit mjöl- eller brödkort till den 15 september, är spannmålsproducent icke berättigad att av den nu beslagtagna spannmålen till uppehälle för sig själv eller sitt hushåll före nämnda tidpunkt använda något, med mindre han tillställer livsmedelsnämnden motsvarande spannmålsmängd eller återlämnar de kort han mottagit. Har han tidigare för höstsådden behållit utsädesspannmål i sin värjo, men i dess ställe använt utsäde av årets skörd, bör även denna omständighet beaktas vid beräkandet av vad han av skörden bör till staten överlåta.

*Användandet
av den i be-
slagtagna
spannmålen.*

Beslagtagen spannmål är producent över huvud icke berättigad använda till andra ändamål än som utsäde i jordbruket samt till uppehälle för eget hushåll och dem, vilka ansluta sig till hans självhushåll. Även härutinnan äro hans befogenheter begränsade. Till utsäde får ej användas per hektar mer än $2 \frac{2}{3}$ hl. eller 200 kilogram vete, $2 \frac{1}{2}$ hl. eller 175 kilogram råg och 4 hl. eller 240 kilogram (i Uleåborgs län 5 hl. eller 300 kilogram) korn. Till uppehälle för de personer, vilka anslutit sig till spannmålsproducentens självhushåll är det tillåtet att använda högst 10 kilogram mjöl eller gryn eller motsvarande mängd spannmål per person och månad. Vid omräkning anses 10 kilogram vetemjöl motsvara 10.5 kilogram omalet vete, 10 kilogram rågmjöl 10.5 kilogram omalen råg, 10 kilogram kornmjöl 13 kilogram omalet korn och 10 kilogram mjöl av blandsäd 16 kilogram blandsäd.

Av beslaget följer jämväl, att innehavaren av den beslagtagna spannmålen icke får sälja densamma till andra än staten, och att han ej heller på

annan grund är berättigad att lämna densamma ifrån sig. Han är skyldig att ägna spannmålen nödig vård och i sinom tid tröska och kasta densamma. Efter verkställd tröskning bör han i särskild tröskningslista anteckna den mängd av varje sädesslag som erhållits och den 15 i varje månad till livsmedelsnämnden anmäla de under föregående månad tröskade spannmålsmängderna. Formulär till såväl tröskningslista som tröskningsanmälan (formulären 27 och 28) ha tillställts livsmedelsnämnderna att fördelas bland spannmålsproducenterna. Den tröskade spannmålen bör i allmänhet anmälas i kilogram. Väges icke all spannmål, må mängden uttryckas i hektoliter, men även då bör en mindre del vägas och vikten av hela den erhållna spannmålsmängden i enlighet därmed beräknas och i listan antecknas. — Det ankommer å livsmedelsnämnderna att tillse, det tröskningsanmälningarna i behörig tid avgivas.

*Spannmålsens
förmalning.*

Även spannmålsens förmalning bör ske under livsmedelsnämndens kontroll. Ingen är berättigad förmala beslagtagna spannmål, med mindre han av livsmedelsnämnd erhållit förmalningskort. Honom må icke beviljas tillstånd att förmala större mängder därav, än han är berättigad att förbruka. Vidare är föreskrivet att mjölnaren bör föra bok över all mald. Av bokföringen bör framgå, tiden då förmalningen skett, den till förmalning mottagna spannmålsens egare, sädesslaget och mängden ävensom vikten av det erhållna mjölet. Mjölnaren får icke förmala större mängder än förmalningskortet utvisar. Sedan förmalningen skett, bör mjölnaren i förmalningskortet införa de förmalade kvantiteterna och därefter till livsmedelsnämnden återsända kortet.

De av Livsmedelsavdelningen uppgjorda och till livsmedelsnämnderna avsända formulären 29 och 30 äro avsedda att användas vid beviljandet av förmalningstillstånd och vid förandet av dagbok över förmalningen i kvarnen. De sistnämnda borde av livsmedelsnämnderna utdelas till disponenterna för i kommunen befintliga kvarnar.

*Skörde-
uppgifter.*

Enligt Senatens beslut bör varje spannmålsproducent senast den 15 oktober till livsmedelsnämnden uppgiva, huru mycket höstsäd han år 1916 sått, och huru mycket vårsäd år 1917 ävensom huru stor skörd han hösten 1917 erhållit eller beräknar sig hava erhållit av beslag underkastade sädeslag och havre. För vinnande av utredning om storleken av landets för

befolkningens uppehålle disponibla spannmålsförråd vid förbrukningsperiodens början den 16 september, bör spannmålsproducent vidare uppgiva, huru mycket han före nämnda dag använt eller sålt av skörden, vad han nämnda dag har på lager och huru mycket utsäde han behöver år 1918. Såsnart anmälningsblanketterna anlänt till livsmedelsnämnderna, böra de utdelas åt alla dem, vilka sommaren 1917 odlat och denna höst skördat ovannämnda sädesslag. Vid uppgifternas avgivande behöva spannmålsproducenterna utan tvivel i de flesta fall hjälp, varför livsmedelsnämnderna böra draga försorg om att de erhålla nödigt biträde. För detta ändamål fördelas kommunen i distrikt och en lämplig person tillsättes i varje distrikt med uppgift att utdela formulären och biträda vid dessas ifyllande. För avgivande av ifrågavarande uppgifter har spannmålsproducenterna visserligen beviljats tid ända till den 15 oktober, men önskvärt vore att uppgifternas insamlande påbörjades genast efter den 15 september och bleve slutförd redan i god tid före den 15 oktober, på det att uppgifterna om hela landets deklarerade skörd måtte bliva kända omedelbart efter sistnämnda dag.

Närmare bestämmelser och instruktioner angående uppgörande av sammandrag över skördeuppgifterna ävensom beträffande livsmedelsnämndernas övriga rapporter, liksom ock rörande innehållet av de resolutioner, som angå självhushållens brödsädsförbrukning, samt beskaffenheten av livsmedelsnämndernas bokföring över förbrukningen, komma i närmaste framtid att givas av Livsmedelsavdelningen.

Helsingfors, Finlands Senats tryckeri, 1917.

